

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 fr.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyen szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Fleitsz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
munkáltsáira vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét, illetve
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Tanintézetek.

Nagybecskerek, július 3.

I.

A főgymnasium.

(X) E lapok figyelmes olvasói előtt ismeretes, hogy minden művelődési eszköz kiváló gondoskodásunk tárgyát képezi. Ezek között első helyen állanak iskoláink, melyekkel egyenként kívánunk most foglalkozni, amikor az egyes intézetek beszámolnak egyévi sáfárkodásukról.

Forgassuk először is a főgymnasium értesítőjét, mely ez idén a millonnumra való tekintettel egy majdnem 300 oldalnyi vastag kötetet képez.

A gymnasium történetéből megtudjuk, hogy a nagybecskereki polgárság már 1838. évben foglalkozott egy gymnasium alapításával, melyet 1839-ben meg is nyitottak, amikor a tanulók száma 31 volt. A kezdetleges eszközökkel rendelkező intézet azonban már akkor sem elégitette ki a jogos igényeket s így megindult egy újabb mozgalom, mely azon volt, hogy egy 6 osztályú királyi gymnasium állítsák fel, mely az állandóság jellegével bírjon. Ekkor scrompóba állanak lelkes polgárok, s látjuk az áldozatkészségnek oly megnyilatkozását, melylyel manapság aligha találkozunk, még hasonló viszonyok között sem. Így Adamovits Péter nagybecskereki kereskedő 3480 forintot hagyott végrendeletileg a gymnasiumi alapnak, Cserevenka-Kovács Antal pedig egy búzával terhelt hajót 17391 forintért. Nagybecskerek városa pedig 1842-ben 40 ezer pengő forintot ajánlott fel közpénztárából alap gyanánt. Ez sokak előtt hallatlan nagyságu összegnek fog tetszeni, akik a mai pótdadós állapotot ismerik. Csak hogy Nagybecskerek városa nem élt ám mindig a pótdadó krajczárából, hanem abban az időben 60 ezer forintot megtakarított pénzzel rendelkezett. Tempora mutatur!

A város és megye közönségéhez intézett lelkes felhívásnak megvolt a kívánt eredménye, amennyiben összegyűlt 22685 pengő forint s miután hosszas tárgyalások után abban is megegyeztek, hogy az intézet vezetését a kegyes tanítóra bízák, 1846-ban megnyitott a nagybecskereki hat osztályú gymnasium, „alapítva a művelődés szellemétől áthatott Nagybecskerek város és nemeslelkű adakozók által.”

Sajnos, nem rendelkezünk annyi helylyel, hogy felemlithetnők a vármegye e legregibb intézetének érdekesebb fejlődési momentumait. S így annak konstataálására kell szoritkozunk, hogy a becskereki főgymnasium diadalmasan átért számtalan veszélyt és bajt, melyektől megkímélve történetünk szomorú napjaiban más intézetek sem voltak s ma majdnem 50 évi fenállása után is a magyarság sziklájaként áll e poliglott nyelv-tengerben. Tanúság ez arra, hogy azok, kikre e vármegye és város közönsége legdrágább jószágának, gyermekeiknek gondozását bízta, mindenkor át voltak hatva a legnemesebb ügyeszeretet és kötelességtudástól, mely mindenkor párosult a rajongó hazafisággal, mert hiszen csak úgy küzdhetek meg száz és százféle bajokkal, s csak úgy érhetik el ez intézet azt a fejlődési fokot, melyen ma áll. A piarista rend tagjai, kiknek működéséhez egy félszázaddal ezelőtt oly nagy reményeket fűztek az intézet alapítói, fényesen beigazolták a bédjük helyezett bizalmát, s érdemükből mit sem von le azon körülmény, hogy körülbelül 15 év óta nehéz hivatásukban egy kiváló műveltségű és ernyedetlen szorgalmu világi tanári kar áll oldaluk mellett.

Az intézet mult tanévére áttérve, konstataáljuk, hogy 1894/5-ben 275 tanuló iratkozott be a gymnasiumba. Ezek közül az év végén volt 118 helybeli, 111 megyebeli, 30 pedig más megyebeli. Anyanyelvükre nézve 164 magyar, 56 né-

met, 33 szerb és horvát, 5 román és 1 más — Vallásra nézve volt 149 róm. kath., 40 zsidó, 39 gör. kel., 20 ev. ref., 9 ágostai, 1 gör. kath. és 1 unitárius. Tekintélyes szám, ha tekintetbe vesszük, hogy az utolsó években egymás után keletkeztek a megye különböző városaiban a középiskolák, s a központban magában a polgári iskola számos oly ifjut hódított el a gymnasiumtól, kik a kereskedelmi vagy ipari pályára készülnek.

A tanulók osztályozása kielégítő eredményt tüntet fel. 259 megvizsgált tanuló közül volt minden tantárgyból jeles eredményű 18, jó 57, elégséges 122, egy tantárgyból elégtelen 30, kettőből 11, több tantárgyból elégtelen 21. Erettségi vizsgálatot tett 11 tanuló, ezek közül 3 jól, 6 egyszertien éret, 2 tanuló visszautasított 3 hónapra. Nem érdektelen az sem, hogy a 11 közül nem kevesebb mint öt lép a jogi pályára, 1 lesz pap, 2 orvos, 1 tanár, 1 katona és 1 kereskedő.

Az 1894/5. iskolai év történetéből megemlítjük, hogy Novotny tanár helyébe Eberhardt Bélát helyezték ide s hogy Linder Róbert k. t. augusztusban meghalt. Az intézetnél egyébként a következő 15 tanár működött:

Balázi József, k. r. t. igazgató.
Balázs Gyula, a v. á. v. v. Dr. Bartha József, a k. r. á. a. v. Bontó Gergely, k. r. t. Barget József, a v. á. v. v. Eberhardt Béla, k. r. t. Edelmann Ottó, a v. á. v. v. Harzer József, a v. á. v. v. Herr Odön, a v. á. v. v. Dr. Kiss Sándor, k. r. t. Kiszlak Ferencz a v. á. v. v. Simon Ferencz, a k. r. á. a. v. Streitmann Antal, a v. á. v. v. Wohlmuth Gyula, k. r. t. Zaka Gyula, a v. á. v. v.

A gyakorló iskola ezuttal is több ízben lépett dícséretes eredménnyel a közönség elé. Ösztöndíjakat 1485 forintban osztottak ki. A deáksegélyző egyesület 6279 frt-

A „TORONTÁL” TÁRGYAJA.

A szalma-özvegy.

Május közepe óta készülődik már az asszonyka falura.
Egyre pakkol, rakogat, elrendezi a Duczi szobáját, mert eszentul majd ott alszik a dolgozó szobában és ráköltik Pálnak, a régi meghitt inasnak a lelkére, hogy valahányszor gazdája nagyon későn vetődik haza, azt a napot mindig jegyezze meg a naptárban és kellő időben reterájon róla.

— Holnap megyek! — mondogatja mindennap azóta, de valahányszor ránéz a Duczi, recte Ongay Gyula, ura és parancsolójának arczára, elszomorodik és holnap aztán csak ismét nem utazik el.

Mert jóságos Isten! az a Duczi a milyen kiváló politikus, a milyen nagyszerű cikkeket ír, éppen olyan gyamolttalan, ügyetlen ember am az élet praktikus oldalával szemben, és Elza meg van győződve, hogy ha ő nem lesz mellette, még a kabátját is fordítva buzsa föl azórakozott ságában.

Pál ugyan olyan dajkaféle, mint azok a hajdankori inasok, a ki gyermekkor óta van Duczi mellett és minden szokását ósmeri, de azért hát mégis csak inas, és nem terjed ki ugy a figyelem minden aprólékos részletre, mint az asszonykának.

Pedig hát már valóságos tortura a fővárosban ülni.

A tüdőt emésztő por, a forraló hőség, a nehéz,

fojtó levegő mind egy-egy betegségnek a magvat rejti és a háziorvos nap-nap mellett kergeti már Elzát, hogy bagyja magára a Duczit, es menjen haza, abba a szép, árnyékos faluba a hol tüben, fában gyögyir terem es a hol olyan jól fog tenni a gyonge, törekeny asszonykának a puha, mélységes csord, a frissen kaszált széná illata, meg a hófehér, habos, trissen fejt tej.

— Bizony csak maradjon a Duczi. Nem gyerekek, gondolokdék egy ideig már a saját fejével egyeben is, mint vezercikkben, — zsemlen a doktor és Elza vegre is, egy hónapi készülődes után, csakugyan utazik.

Az elutazás reggelén mind a ketten nagyon szomorúak. Mikor Duczi körülnez a nyári nyugalomhoz nekiöltözött butorokon, a szobák betett tábláin, szinte ellágyul és egyre csókolgatja, ölelgeti Elzát és a leikere köti, hogy mindennap irjon es valahogy ne menjen el nélküle a szomszéd kis városba, a hol a vén főhadnagy, meg egy pár, a depónál alkalmazott molykomiszárius rá találna nézni.

Elza ígér mindent szentül, de viszont ő is megfogadta a Duczival, hogy nem keveredik régi, legénykori kompániákba, hogy kerülni fogja a nyári szinköröket s egyetlen egy szál rózsát sem ad Krecsányi, Halmay és Feid papa primadonnáinak.

Duczi megígér mindent. Még egy hosszú, hosszú csók, egy forró ölelés, aztán a konduktör beesapja az I. osztályú waggon ajtaját és kirobog a vonat a pályaudvar üveges csarnokából.

Mig Elza kendőjének lobogását látja, állva marad Duczi ur és csak mikor a Rákos felett el-

tűnt az utolsó füst foszlánya is a lokomotivnak, ül föl kocsiára és hajtat befelé.

Mióta együtt vannak, alig volt pár óráig Elza nélküli.

Valami fájó érzés lepi el, az egyedüllét érzete és siet ettől megszabadulni.

Azon kezd, hogy nem megy haza. Mit csinálna azokban az üres, rideg szobákban, a melyekből az élet, a fény, a melegség ugysis elment azzal az édes asszonnyal, aki olyan puha, meleg fészekké tette otthonát.

Czéltaulan kóborol az utcákon és konstataálja magában, hogy a koronaherceg-utczában két árva diurnista nézi a „Magasin français“ kirkakatát, három varrólány féle pedig, rákká főtt ábrázattal czipel dobozokat, bizonyára valami szintén üdülni készülő nacsosága számára.

A kávéházakban ásitának a pinczerek és többen vannak, mint a vendégek, a Ferencziak-terén meg a fiakkerek nagy politikai vitatkozásba merülnek, a bécsi dolegációt tárgyalva.

Természetesen az egészben az fáj nekik legjobban, hogy miért nincs az minden évben Budapest, mert olyankor nagyon sok a szép vendég.

Duczi már tengeri betegséget kezd kapni az unalomtól és szédülő fejjel sétál tovább, mintha csak a hamburgi távgyalogló ujaágirónak akarna konkurrencziát csinálni.

Végre eszébe jut, hogy éhes. Nagy bánatában egészen megfeledkezett arról, hogy még nem is ebédelt.

Betér a Szikszayba tehát és a sarok-terem egyik kerek asztalnál az első arc, a mely nyájasan mosolyog felé, régi jó pajtása, Dombay Feri.

nyi vagyonnal rendelkezik, a jótékonyági anyag 13699 frtnyi vagyont mutat fel.

Felelőjük e helyütt azt is, hogy a város áldozatkészsége folytán lehetővé vált végre valahára a gymnasiumnak tetemes kibővítése, a megfelelő felszerelés pedig folyamatban van.

Bizunk benne és szívből óhajtjuk, hogy ez intézet a jövőben is, úgy mint eddig, feladata magaslatán fog állani.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 6. A betegsegélyző-egylet alap. ünnepe.
Julius 12. A karinthiai énekkvintett hangversenye.
Augusztus 20. Az ipartestület zászlószentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hír.** Poroszkay Béla m. főügyész Marienbadból, ahol szabadságidejét töltötte, visszaérkezvén, ismét átvette hivatala vezetését.

— **Igazságügyi kinevezés.** Ő felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Jancsik Viktor nagyikindai törvényszéki bírót a szegedi, ítélőtáblához bírónak nevezte ki.

— **Desseffy püspök a Vaskapunál.** Orsováról írják: Desseffy Sándor csanádi püspök tegnap délután fél egy órakor dr. Várady Arpad püspöki titkár és lovag Vest Ede herku lesfürdői vezérigazgató kíséretében Orsovára érkezett, melynek határánál a hitközségi képviselők elébe utaztak, s aztán Wallandt Ernő miniszteri tanácsos és a m. kir. művezetőségi főnök lakásáig kísérték, a hová a püspök szállott. Délután négy órakor a magyar állami „Vaskapu” külső gőzcső Adakale-ra és a Vaskapuhoz kirándultak. Ezen kirándulásban még Sztráky mehádiai püspök, Fialka főszolgabíró, báró Baumgarten m. kir. posta és távirtdai főnök és Szivassy m. kir. honvédszázados, zászlóaljparancsnok vettek részt. A püspök emelkedett hangulatban volt, a török gyermekeknek pénzt osztogatott, megtekintette a törökök imaházát — mely Károly császár alatt katolikus templom volt zárdával egybekötve — és betért egy tőrt házba, hol a török háziur fekete kávéval kínálta meg az előkező társaság tagjait, kik innen a Vaskapuhoz rándultak, hol az új vaskapui csatornát megtekintették. Innen visszatérve, midőn a gőzhajó megérkezését jelezte, a harangok zúgni kezdtek és hintókra szállva egyenesen a templomhoz hajtottak, mely közönségtől egészen megtelt, mert a hívek püspöküket látni óhajtottak. Itt áldást és hintókat, egyenesen a főoltárhoz ment, és az imaszámolyon rövid imát végzett. A gyönyörű főoltár a püspöknek nagyon megtetszett. A püspök a templomból 8 óra tájban a piébánialakba ment, a hol vacsora

volt. Tíz óra után a püspököt lakására kísérték. Tegnap reggel 9 órakor a társaság a Kazánba hajózott, mely a dunai szorosok legregegyesebbike, hol a Duna legkeskenyebb, de egyuttal legmélyebb, melyben a Veterani és Ponyikovai barlangok, a Trajáni- és Széchenyi-utak, továbbá a Trajáni- és Széchenyi emléktáblák vannak. Mindezek a püspök ő méltóságát kiválóan érdekelték és magas figyelmét egészen igénybe vették. Ebéd után a koronakápolnához hajtottak, a hol ismét a fehérbe öltözött leányok fogadták a püspököt. E szép ováció az idegen, külföldi vendégeknek kiválóan feltűnt. Midőn a vonat indulóban volt, a fehérbe öltözött leánykák éljent kiáltottak.

— **A szőregi csendőrör.** Közel négy év óta szorgalmazza Szőreg h, hogy közbiztonsági érdekekből csendőröröt kapjon. Sokáig vártak rá, míg végre most megkapták. A községet a napokban értesítette a belügyminiszter, hogy a szőregi csendőröröst felállítják. A szegedi csendőrkerületi parancsnokhoz, Földváry báró ezredeshez tegnap Tóth Károly szőregi községi jegyző küldöttséget vezetett. A deputáció megköszönte a kerületi parancsnoknak, hogy lehetővé tette a szőregi őrs felállítását.

— **Esküvő.** Freund Adolf nagybecskereki kereskedő e hónap 7-én vasárnap délután tartja esküvőjét Levy Natalie kisasszonnyal Budapesten a dohányutcai izraelita templomban.

— **A gyertyamosiak szegedi konviktusa.** Gyertyamos község szegedi konviktusának gondnoksága az alábbiakban közli azokat a feltételeket, amelyek mellett a nemes célt szolgáló nevelés és tápinteztetbe beiratkozni lehet:

1. Azon szülők vagy gyámok, kik fiaikat az intézetbe felvételre óhajtják, ebbeli számdékat legkésőbb július hó 31-ik napjáig az intézeti gondnokságnál Gyertyamoson írásbeli kérelemmel jelentik be, egyuttal tudatják lakásuk teljes címét, valamint azt is, hogy a ruházatban és egyéb felszerelési kellekerek vonatkozó kívánalmaknak úgy a felvételnél, mint azután megfelelni képesek és készek. E jelentkezés a már felvett növendékre is kötelező. A kérelemhez mellékelendő: a) keresztlevele és a legutóbbi kelt iskolai bizonyítvány; b) a felvételt kívánt tanuló testi épességét, első vagy másodszori himlőoltását, továbbá trachomamentességét igazoló hatósági orvosi bizonyítvány; c) kötelezően arról, hogy a szülők és helyetteseikre vonatkozó intézeti szabályzatnak alávetik magukat, és a felvétel után, d) jogérvényes kötelezővény arról, hogy a szülő vagy helyettese az ellátási, felszerelési díjakat pontosan, a kiszabott időben előre megfizeti, a ruházatról, előforduló gyógyszerári s más, a növendéket illető évközi számlák kifizetéséről gondoskodik. Minden kérvényhez egy 20 kros levélbélyeg csatolandó.

2. A felvételnél első sorban azon növendékek részesülnek előnyben, kik az elemi-, polgári-,

kereskedelmi- vagy ipariskolákat látogatják; másodsorban felvételnek a reáliskolát vagy végül a gymnasiumot látogató növendékek.

3. Az ellátási díj egy iskolai évre 50 növendék után 100 frt, és 50 növendék után 120 frtban állapított meg, mely összeg negyedévi vagy havi részletekben az intézeti pénztárnál Gyertyamoson előre fizetendő. A felvétel alkalmával minden növendékért 12 frt beiratási, 2 frt orvosi- és 1 frt butorhasználati díj teendő le.

4. Ezért a növendék részére lakás, élelmezés, mosás, fűtés, világítás és felügyelet jár. Minden egyéb költség, így a ruházat, tandíj, az iskolai könyvek, rajz-, irókéllékek és levelezés valamint a tanulók évközi ruhajavításai és egyéb kellekeinek költségeit a szülők viselik. A szükségletekért járó pénzösszeg a tanulmányi felügyelő elszámolás mellett veszi gondozás alá.

5. Minden növendék köteles belépése idején következő felszerelést kimutatni: a) egy-egy öltözet a téli és nyári időszakra szolgáló tisztességes felső ruha és éli kabát; b) két pár cipő vagy csizma és egy pár házi cipő vagy papucs; c) ágyszőnyeget, és pedig: 1 párna, 1 paplan, 2 ágylepedő, 2 párnahéj, 2 paplanlepedő; továbbá, 6 ing, 4 alsónadrág, 2 hálóing, 12 zsebkendő, 6 törülközőkendő, 2 asztalkendő, 12 pár kapcsa vagy harisnya (2 pár télire való), 1-1 ruha, fog-, fényesítő-, sár-, és mázólkéfe, 1 sűrű és 1 ritka fésű, evőeszköz. A ruhaneműket minden egyes darabján a gondnokság által a szülők tudtára adandó szám tisztán bevarrva s az összes kellekekről pontos jegyzék hozandó be. Egy-szersmind a betöltendő 6 praefectusi állásra a pályázat kihirdetetik. Pályázhatnak azon ifjak, kik a kereskedelmi-, reáliskola, tanító-képződe vagy gymnasium két legfelsőbb osztályát látogatják. A praefectusok az intézetben teljes ingyenes ellátásban részesülnek, tartoznak ezért a növendékek feletti felügyeletet gyakorolni és kötelesek magukat mindenben az alapszabályokhoz alkalmazkodni. A kérvények július hó 31-ig a szegedi konviktus gondnokságához Gyertyamoson küldendők. A legutolsó iskolai bizonyítvány ez alkalommal bemutatandó.

— **Halálozások.** Kada Aranka, férjezett Siró Zsigmond főorvosné Aggteleken rövid szenvedés után elhunyt — Egy jeles képzettségű és vas szorgalmu tanító dőlt ki ismét a tanítói gárdából. Henel Pál antifalvai községi tanító 34 éves korában hosszas szenvedés után június 23 án jobb létre szenderült.

— **Megölték tánczközben.** A szegedi felsőtanyán tegnap délután vakmerő gyilkosság történt a tanyán nagy multság volt, melyen résztvett Németh István gazdag fiatal parasztleány is. Tánczközben hirtelen nagy verakedés támadt, melyben Némethet valaki úgy mellbe szurta egy bicskával, hogy az szörnyet halt. A gyilkosság láttára ijedten rebbent szét a mulató társaság, úgy, hogy mire a csendőrök odamentek, már senkit sem találtak ott. A vizsgálatot megindították.

— Szervusz öreg!

— Szervusz vén csataló!

Ezek a nyájas üdvözlő formulák és erős kézszerítések után hely foglaltatik általuk és kölcsönös magyarázatok révén kiderül, hogy mind a kettőjüket a szalmaövegesség hajította a korcsma rideg legényasztalához.

Beszélnék egyről, másról, előkerülnek régi legénykori dolgok, monstre murik, szép asszonyokról régen elmúlt, felig el is felejtett históriák, és mind a kettőn mosolyogva, még talán egy kicsit szomorkodva néznek egymásra.

— Pedig hát te még most is helyre ficzkó vagy! — jegyzi meg Duczi, az athléta izomzatú, daltas Feri vállára veregetve.

— Es te még mindig a régi szép Ongay Duczi! — adja vissza a bököt Feri, végigsimítva barátja lágy sötét haját, mely most is éppen olyan gondosan van homlokára fésülve, mint hajdan.

— Bizony Feri, derék legény voltál te, bomlottak utánad az asszonyok, — folytatja Duczi.

— No, te se panaszkodhatol kivetted a rézedet... ménkő gyerekek voltunk, — melegsik belé Feri tovább a gyöngyélet emlegetésébe.

— Igaz, igaz — bólintja rá Duczi, aztán összekocintja poharát a Feriével:

— A régi jó időkre!

— A régi jó időkre!

A nehéz vörös bor, mely szikrázik a finoman metszett pohárban, megoldja a nyelveket és folyt tovább a szincerezálás.

— Emlékezel Anikóra, fess övegy volt... jegyzi meg Duczi.

Feri megsimogatja lánycsalagató hosszú szőke bajuszát és egyetértőleg hunyorit egyet.

— Hát neked jut-e eszedbe az a sikkes operett-primadonna, a ki után a fél országot

bentartad? Héj, szegény boidogut öreged de sokszor mondta akkor nekem: „öcsém, te okosabb vagy, vigyázz a fiamra!”

Duczi egy kissé ellagyl, mert eszébe jut, hogy akkor Feri igazán nagy szolgálatot tett neki, mikor atyja kivanságára kiábrándította abból a festett ideálból.

— Mindig jó pajtásom voltál öregem!

Hogyan szoritanak kezét és ennel a visszamelekezésnél nem teheti Feri, hogy pezsgőt ne rendeljen. A hűtőben ott csillog már a karsu palaczkok ércnyaka és az ördögös francia ital gyöngyöző habja alá fut a lapos kelyhek széléen. Éljen a barátság!

Éltetik és aztán nemsokára éltetnek mindent össze-vissza Palaczk palaczk után ürül és nem fogynak ki régi dolgok fölemlgetéséből.

Valóságos morális exhumálást végeznek! — Emlékeiket exhumálják...

Künt, a ferenczrendiek tornyán lassu rezdüléssel egyszerre csak üt az óra.

Épen a kísértetek, a hazajáró rémek idejét veri.

Tizenkét óra.

Duczi ijedten rezzen föl, nemkülönben Feri is, és majdnem egyszerre kelnek föl az asztaltól.

— Mit mondana Elza, ha tudná, hogy én még most se vagyok otthon!

— Jó helyen vagy, velem voltál! biztatja Feri, a ki sokkal önállóbb gondolkodásu ember ideges, érzékeny barátjánál.

A körutra érve, természetesen villamost nem kap már, és Budapest fő és székvárosban ebben az órában már a konfliktus és fiakkerosok is aluszszák az igazak almat.

Mehet gyalog, majdnem a városligetben lévő lakására és utközben elátkoz minden pezagót és kimaradást, hogy neki ezért most majd egy fél-mértföldet kell gyalogolni.

Végre verejtékező homlokkal, ziháló tüdő-

vel hazaér, egy félóráig csönget a kapun és fölbotorkál a sötét lépcsőn.

Az előszobában ég a gáz, és Pál a nádfontu kanapén elszunnyadt, míg mellette ott fekszik a „Veres márkine” füzetes regényvállalat legújabb száma.

Megrázza, és a jó fiu mint kísértetre mered rá Duczira:

— Az istenért nagyságos ur, féltető!

Egyebet nem tud mondani, mert lelkiismerete erőt usát viv, vajjon ura szalmaövegességének legelső napját is jegyezze-e meg a nap-tárban, avagy sem.

— Első és utolsó kimaradásom Palkó! — szól bus rezignációval Duczi Gyalog jöttem haza a Szikszaytól... tempi passati, nem való már nekünk a murizás.

Pal megnyugodva hüvelyezi ki urát ruhából és eloltva a lámpákat, szintén nyugalomra tér.

Ah! de nem talál nyugalmat a szegény Duczi.

Azt hiszi, hogy millió hangya mászkál fáradt lábaiban feje szédül, halántéka lüktet és mégis fázik, úgy, hogy fogai szinte összeverődnek a láztól.

A félig behajtott táblán át berezeg az utcza lámpa halvány világa és látni engedti az egész hosszú szobasort.

Micsoda csöndesség, micsoda némaság!

Nem, ezt lehetetlen így kiállni.

Alig szürkül, fölkel, kimegy Pál szobájába és fölrazza álmából.

— Rögtön menj a táviró hivatalba és add föl ezt a táviratot a nagyságos asszony számára.

Aztán tollat, papirost kerít elő és megfogalmazza a következő táviratot:

„Ongay Gyuláné — Lankavár.

Jer haza, vagy én szököm utánad

Duczi.”

A másolat hitelül:

Nemo kapitány

A hegedős és hoteltulajdonosné.

— Ének egy költő szerelméről. —

Elég sok skandalumot írnak meg a vidékről a központi lapok; a mi kezünkre akad egy szeretetreméltó szerelmi spektákulum az ő fűnyes palotáik közül, de amelyről azonban nyomtatott betűt nem látott ez a jó vidék, melynek utóvégre éppen olyan joga van mulatni a budapesti asszonyzökéseken, mint a budapestieknek a vidéki me nyescskék szerelmi kirándulásain.

Nem olvastunk erről írást, pedig megérdemelne ez a hymen-hir némely sort, annál is inkább, mivel a hőse — egy „kolléga”, egy modern „hegedős”, aki mélabus és csintalan versikéket csiripel a budapesti lapokba évek óta. Azonban rövid idő óta hallgat, vagyis jobban mondva nem hallgat biz ökelme, hanem szerelmi rimeit csak egyetlen lénynek mondogatja, csak egyetlen lénynek, egy kövér aranyláncos, brilliantgyűrűs . . .

De a románcz ugy szép, ha a végére tartódik a point . . . A point: a kövér, brilliantgyűrűs asszony.

A régi naiv hegedősök eljártak a gitárral étlen-szomjan az ő aranysárga, avagy éjfékeke hajú Gretchenjeik ablaka alá és hajnalig eldandolgatták ott szerelmi epedéseiket az Álmos-bolyhos hölgyeknek, miglen valamely Montecchi féle ivadék el nem páholta őket, avagy éhen-szomjan össze nem roskadának az epedő szerelem terhe alatt.

A mi modern hegedősünk ilyen bolondot nem csinál. Becsapott a zsebébe néhány rimes szerelmi csiripelést, amit a szerkesztőség asztalán faragott össze, aztán éhesen és szomjasan — ebben jóval túltett gitáros elődein — ő is elment az éjfékeke hajú hölgyéhez: a brilliantgyűrűs aranyláncos, kövér hoteliér-dámához, de jóllakva és telepezsogva tért onnét haza . . .

A fiatal hegedős a nagy hotel olegáns ebédlőjében roppant előkelő szerepet játszott, pedig a verseit csak 5 forintjával fizették az irodalmi heti lapok, a szerkesztők könnyelmű óráiban.

Mikor a borzasfejű nyulánk költő belépett a villám-fényes, fehér asztalos terembe, a jó vidéki menten bámulta és ráfogta:

— Ha ez nem gróf, akkor valami herceg.

Persze, monoklija is volt. Mert a grófoknak van monoklijuk. A grófok csak monoklival látnak és akkor grófok, ha a félszemüket üvegtető alá rejtik.

A pinzerek hódoltak, bókoltak a borzas hegedősnek, aki szopta az osztrigát, ette a fázánmellet, böftökött stb. itta a maderiát, a Mummot és váltotta a szerelmi pillantásokat a brilliantgyűrűs, aranyláncos kövér dámával . . .

Evertt, ivott és meghízott. Meghízott, míg a rimecskéit a brilliantos dámának olvasgatta . . . A rimeit olvasgatta, miközben a falánk légy beleesett a tartár-szöszba, és a hegedős beleesett a mély szerelem szöszába, mely nem volt ugyan az étlapon, azonban ő minden este megrendelte és meg is kapta.

Meg is kapta és maga a brilliantgyűrűs, aranyláncos kövér dáma készítette olyan fűszeresen, hogy a férje is megnyalta volna utána az őt ujját.

A férj azonban ebből a fogástól nem igen kapott. Ha részesült is benne, csak fanyar volt.

Fanyar volt neki a saját konyhája, míg a czingár hegedős meghízott tőle, úgy meghízott, hogy nem is hasonlított már egy költőhöz, hanem inkább hasonlított egy bankárhoz, avagy egy henteshez és grófi külsejéből immár csak — csupán a monokli maradt még meg.

A monokli megmaradt és jöttek hozzá ragyogó brilliant gyűrűk, melyekről a hegedős szerelmi rimeket csinált . . .

Ő szerelmi rimeket csinált, a férj pedig nem is álmodta, hogy az ő konyhájának ilyen fényes és falánk törzsvendége van, aki egy szép tavaszi napon — mostanában — elvitte örökre az ő legjobb falatját.

Elvitte az ő édes, bájos falatját: az asszonyt.

Az asszonyt, a brilliant gyűrűs, aranyláncos kövér dármat, aki magával vitte a brilliantjait, aranyait és hozományát a 40 éves korát és sok egyebet . . .

És sok egyebet.

Azonban elég diszkréték voltak a szökevények, mert nem — a férj hoteliében szálltak meg.

Nem a férj hoteliében raktak fészket a hegedős és a kövér hoteliérné, hanem — tartózkodási helyük eddig ismeretlen.

Tartózkodási helyük ismeretlen és a férj azóta folyton a szépirodalmi lapokat bujja, s a versolvasásra adva a fejét kutatja: mikor szólal meg az ő konyhájának a hegedöse — a páros élet boldogságáról . . .

Táviratok.**Vonatösszeütközések.**

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy a bécsi és piseki vonat összeütközött. Állítólag több sebesülés történt.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A rákospalotai pályaudvaron ma egy helyi személyvonat összeütközött egy tehervonattal. A tehervonat

két kocsija porrá zúzódott, a személyvonat podgyászokocsija pedig erősen megrongálódott.

Bismarck egészsége.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Friedrichsruhéból telegrafálják, hogy Bismarck herceg állapota megjavult. Tegnap a herceg szakadó esőben sétakocsizást tett.

Plevna emléke.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából telegrafálják: Lahovary tábornok és a román tisztek mult hó 29-én utaztak el Plevnából. A városi tanács ebédet adott tisztjeikre. Lahovary tábornok a griviczai kápolnában istentiszteletet tartatott, amelyen a hatóságok és a tisztek is résztvettek. A plevnai polgármester Károly román királyhoz köszönő táviratot intézett a bolgár nemzet felszabadítása érdekében hozott áldozatokért. Károly király válaszában megköszönte a román tisztek szíves fogadtatását.

A kubai felkelés.

Budapest, július 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Madridból telegrafálják, hogy Kubából érkezett jelentések szerint Chabran őrnagy 240 emberrel megnyert egy felkelő bandát, amely 500 emberből állott. Igen sok felkelő megsebesült. — Cagnairánál szintén megverték egy felkelő bandát, amelyet Aldama vezetett. A Magelhaens ágyunaszád egy század katonát szállított partra, akik egy 400 emberből álló felkelő bandát vertek szét.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

5119. sz. tkvi 895.

Árverési hirdetmény.

A török-becsei kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Stojanov Radojcsity Milán és Vinczilir Groagy tarrasi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 345 frt 59¹/₂ kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő a tarrasi határban fekvő: I. a tarrasi 212. sz. tkvben foglalt A I. (374—375.) hrsz. alatt felvett ház és beltelek és az 1099. hrsz. alatti fön munkettő egészben, tehát azokból a végrehajtáson kívül álló Krsztics Zsiváné sz. Radojcsity Juliánna jutaléka is — 621 frt kikialtási árban, — II. az ugyanazon tkvben A II. 2—6 sorsz. 520¹/₂, 1247¹/₂, 1341¹/₂, 1468¹/₂, 1512¹/₂, hrsz. a foglalt tartalék föld szintén egészben, tehát annak a végrehajtáson kívül álló Krsztics Zsiváné Juliánna tulajdonát képező része is 112 frt kikialtási árban, — III. a tarrasi 313. sz. tkvben A + 1 sorsz. a. (1795—1796.) hrsz. a. foglalt, szőlő egészben, tehát annak a végrehajtáson kívül álló Krsztics Zsiváné Juliánna tulajdonát képező része is 248 frt kikialtási árban 1895. évi július hó 17-ik napjának d. e. 10 órakor Tarras községében árverés alá fog bocsáttatni és a kikialtási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánítt értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 60 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a nagybecskereki kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál lefizetni

és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság tkvi irattárában s Tarras község előljárásgánál megtekinthetők.

Kelt T.-Becsén, 1895. május 16-án.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Szabó,

kir. aljbíró

(503—1.1)

6142. sz. tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstárnak végrehajthatónak Molác Jóna aracsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 171 frt 61¹/₂ kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Beodra község határában fekvő 157. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. a. felvett (287—288) hrsz. 200 □-öl területű beltelek és 170 öisz. ház 258 frt kikialtási árban 1895. évi augusztus hó 2-ik napján délután 3 órakor Beodra községében árverés alá fog bocsáttatni és a kikialtási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában jelölt s óvadékképesnek nyilvánítt értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a nagybecskereki kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbíróság tkvi irattárában s Beodra község előljárásgánál megtekinthetők.

Kelt T.-Becsén, a kir. járásbíróság mint tkvi hatóság, 1895. évi június hó 7-én

Jakobffy,

kir. bíró.

(501—1.1)

Egy a jegyzői teendőkből de főleg az adóügyekben teljesen jártas

végrehajtó irnok.

Alulírt jegyzőségnél állandó alkalmazást nyerhet.

Havi fizetése 15 forint és teljes el látás; szorgalmához képest 20 frtra is emeltetik. Ajánkozások a kanaki jegyzőséghez czimzendők. (498—33)

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

